

Regnskab for KL Teknik & Miljø 2022

Den 20. + 21. april 2022
ODEON i Odense

Deltagere: 11

Politikere

Peter Poulsen
Ulla Kokfelt
Mette Lene Jensen
Gert Dyekjær
Christian Holm Donatzky
Janus Kyhl

*Thomas Kok
Birgitte Bergman*

Embedsfolk

Kim Jørgensen
Annemarie Westh Jepsen
Søren Aarup
Katrine Kjærbo
Dennis Larsen

Program: Er vedhæftet.

Samlede udgifter:

Deltager gebyrer	kr.	30.875,00
Hotelværelser, Comwell H. C. Andersen		11.725,00
Pladsbilletter i tog t/r		975,00

I alt	kr.	43.575,00
--------------	------------	------------------

Beløbet er inkl. moms.

TILMELD DIG PÅ
[TILMELD.KL.DK/TM2022](https://tilmeld.kl.dk/tm2022)

TEKNIK & MILJØ-KONFERENCE '22

KOMMUNERNES KLIMASAMARBEJDE – FRA PLAN TIL HANDLING

20.–21. april 2022
ODEON i Odense

KL

VELKOMMEN TIL TEKNIK & MILJØ- KONFERENCE '22

Teknik & Miljø-konference '22 (TM '22) er KL's største politiske konference på teknik- og miljøområdet. Her bydes op til politisk dialog, debat, videndeling og inspiration for konferencens målgruppe, som er kommunalpolitikere i teknik-, miljø- og klimaudvalg samt kommunale direktører og chefer. KL's politiske udvalg på miljø- og klimområdet er vært for konferencen, som hvert år afholdes et nyt sted i landet og arrangeres i samarbejde med hjemkommunen.

Årets konference afholdes 20.-21. april 2022 i samarbejde med Odense Kommune under temaet: Kommunernes klimasamarbejde – fra plan til handling.

Klima spillede en større rolle end nogensinde før i kommunalvalget. Alle kommuner har engageret sig i klimaarbejdet. I den kommende valgperiode vil der være fokus på overgangen fra at udarbejde klimaplaner som fx DK2020 til at igangsætte og gennemføre klimahandlinger i de enkelte kommuner.

Hvordan arbejdes der med CO₂-reduktion og klimatilpasning i kommunerne – både i kommunens egen virksomhed, og når det kræver samarbejde med forsyninger, virksomheder og borgere i kommunen?

Hvordan kan data understøtte klimaarbejdet? Hvilket samspil skal der være mellem det kommunale og det nationale politiske niveau for at rykke den lokale klimaindsats? Og hvilke forventninger har de nyvalgte teknik-, miljø- og klimaudvalg til, hvad der særligt vil fylde hos dem?

Det er nogle af de spørgsmål, som vi tager op til fælles behandling i løbet af TM '22. I dialog med ministre, fagfolk, ordførere fra partierne på Christiansborg og først og sidst med kommunerne selv.

Vi glæder os til at byde velkommen til to dage med et program, hvor Tine Gøtzsche er moderator på plenumdebat og -oplæg. Herudover kan du som deltager vælge mellem 23 udflugter i lokalområdet, tilrettelagt af Odense Kommune, og dykke ned i 10 temamøder om fx grøn mobilitet, klimabudgetter, affald, energi mv. samt politisk forsamlingshus for udvalgsformænd. Du kan også besøge vores projektbørs med masser af konkret klimainspiration fra mere end 23 kommuner.

Vi ser frem til at mødes fysisk – tidligere år har vi været ca. 500 deltagere. Men der vil også for første gang være mulighed for at overvære plenumdelen af konferencen virtuelt.

PROGRAM

ONSDAG DEN 20. APRIL 2022

08.30 Mulighed for besøg i standområdet

09.00 Velkommen til Teknik & Miljø-konference '22

KL's nye udvalg i samtale med ordstyrer Tine Götzsche om forventninger og opgaver i den kommende valgperiode.

Odense Kommune byder velkommen

Peter Rahbæk Juel, borgmester i Odense Kommune

09.35 Lokalt klimalederskab – DK2020 og virkeliggørelsen af klimahandleplaner

Kommunerne har med tilslutningen til DK2020 sat en fælles og ambitiøs ramme om den lokale klimaomstilling. De kommende år skal klimaplanerne omsættes til handling. Det kræver politisk lederskab og samarbejde med både det lokale erhvervsliv, civilsamfundet og borgerne. Sessionen stiller skarpt på, hvordan globale klimamål kan blive til konkrete handlinger lokalt, og gennem tre runder debatteres kommunernes klimahandling i samarbejde med stat, erhvervsliv og borgere.

Hvad ved videnskaben om klimaforandringerne og hvordan skal vi handle?

Sebastian H. Mernild, professor i klimaforandringer og glaciologi og prorektor ved Syddansk Universitet

Debatrunde 1: Handling nu – hvad gør staten, og hvad er kommunernes rolle?

Rasmus Helveg Petersen, formand for Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg

Birgit S. Hansen, borgmester Frederikshavn Kommune, formand Klima- og Miljøudvalget i KL

Frank Schmidt-Hansen, borgmester Vejen Kommune, formand Ad-hoc udvalget for klimasamarbejde i KL
Christian Peter Ibsen, direktør i CONCITO

10.30 Pause og mulighed for besøg i standområdet

11.00 Debatrunde 2: Partnerskaber som en del af løsningen?

Ulrich Bang, markedschef i Dansk Erhverv

Thor Gunnar Kofoed, næstformand for Landbrug & Fødevarer

Lone Jakobi, borgmester i Odder Kommune

Jakob Brandt, adm. direktør i SMVDanmark

Søren Pechardt, formand for Klima-, Natur- og Miljøudvalget i Vejle Kommune

Debatrunde 3: Hvordan får vi borgerne med ombord?

Rikke Rønholt Albertsen, bestyrelsesmedlem i Dansk Idrætsforbund

Søren Pechardt, formand for Klima-, Natur- og Miljøudvalget i Vejle Kommune

12.00 Frokost og mulighed for besøg i standområdet

13.00 Datedelse i klimaindsatsen

Data og digitalisering giver nye muligheder. De nye udfordringer stiller dog også nye krav til den kommunale topledelse. Hvorfor er datedelse blevet essentielt for topledelsen? Hvordan leder vi udviklingen, så den bliver til gavn for borgerne? Hvordan kan data og digitalisering understøtte klimaindsatsen i kommunerne? I denne session sætter vi fokus på, hvordan lokalpolitikere kan bruge data til at understøtte den lokale, bæredygtige samfundsomstilling.

Maria Damborg Hald, direktør for Public Sector, Microsoft Danmark

Jesper Hosbond Jensen, tidl. kommunaldirektør, Syddjurs Kommune

13.35 Introduktion til udflugter

14.00 Projektbørs med kommunernes bedste DK2020-projekter

Klimahandling er ikke det samme i Frederikshavn og på Frederiksberg. Kommunernes klimaarbejde tager afsæt i lokale muligheder for samarbejde og udvikling af lokalsamfundet – både når det handler om at tilpasse sig klimaforandringerne og at tage livtag med de store udledningskilder af CO₂ i kommunens område. I projektbørsen viser +20 kommuner konkrete klimahandlinger, der udspringer af DK2020.

15.00 Pause og mulighed for besøg i standområdet

15.15 Udflugter i Odense Kommune

Odense Kommune har udvalgt hele 23 af de bedste og mest aktuelle projekter, for at vise, hvordan deres klimaprojekter er blevet til konkrete klimahandlinger.

17.15 Hotel check-in

18.30 Netværk og forfriskning

19.00 Middag

Underholdning ved Odense Kommune.

Tak for i dag kl. 24.

TORS DAG DEN 21. APRIL 2022

08.30 Mulighed for besøg i standområdet

09.00 Odense siger godmorgen

09.15 Jorden set fra rummet

Klimabevægelsen siges at være blevet til i det øjeblik, verden så de første billeder af Jorden set fra rummet. Der blev det tydeligt, at Jordens atmosfære er rammen om menneskets eksistens, og at der er tale om et lille lukket system, som er en del af noget meget større.

Andreas Mogensen, Ph.D. Astronaut, Human and Robotic Exploration

Den næste store krise – biodiversitet og klima

Der er efterhånden konsensus om, at klimakrisen er en af de største og vanskeligste udfordringer, vi som samfund står overfor. Men lige om hjørnet lurer endnu en krise. Et voldsomt tab af arter er i gang, og det kan få alvorlige konsekvenser for økosystemer, fødevarerproduktion og livsbetingelser fremover. Hvad kan man gøre helt lokalt, og kan nogle af udfordringerne løses på samme tid?

Bengt Holst, Zoolog, Formand for Den Danske Naturfond og Det Dyreetiske Råd

09.35 Temamøder med ekstra fokus på faglige vinkler

Temamøderne er din mulighed for at dykke dybere ned i de mange fagligheder, som klima- og miljøområdet spænder over.

1. Nye rammer for vind og sol – fra stopklods til muligheder
2. Natur og biodiversitet, hvordan samtænker vi naturprojekter med grønne formål?
3. Fra klimaplan til fornuftig affaldshåndtering. Vi skal genanvende mere og forbrænde mindre, hvordan bidrager kommunerne til løsningen?
4. Klimaforandringerne påvirker også vores byer. Hvilke muligheder giver planloven for at tilpasse vores byudvikling?
5. Klimabudgetter som styringsværktøj – hvad kan vi lære fra de første kommuners erfaringer?
6. Klima i kommunale ejendomme
7. Partnerskaber med de lokale virksomheder om klimamålene – hvordan høster vi de gode erfaringer?
8. Fra Amazon til Aabenraa bymidte – Hvordan fastholder vi de levende bymidter, der samler borgerne?
9. Grøn mobilitet: Kommunernes muligheder for ud-rulning af ladestander til elbiler
10. Når klimatilpasning giver flere fordele i din kommune

09.45 Politisk forsamlingshus – Kun for udvalgsformænd

Politisk dialog mellem KL's udvalg på området og udvalgsformænd fra de deltagende kommuner. Hvordan kommer vi fra klimaambitioner til klimahandling? Hvad optager kommunerne og KL på klimaområdet? *Formand og medlemmer fra KL's udvalg på området.*

10.45 Politisk forsamlingshus slutter

09.55 Temamøder – runde 1

10.40 Kort pause. Deltagerne finder deres 2. temamøde

10.50 Temamøder – runde 2

11.35 Pause med forplejning og mulighed for besøg i standområdet

12.05 Klimaarbejdets stærkeste værktøj – planlægning

Planlægning er en forudsætning for al klimahandling. Både når det handler om at sikre og tilpasse byer, kyster og det åbne land for vandet og de andre konsekvenser af klimaforandringer. Men også når der skal vådlægges eller udtages arealer, plantes skov eller opsættes vedvarende energianlæg. Hvordan sikrer vi sammenhæng mellem nationale klimamål og den lokale planlægning – og hvor meget nyt åbner planlovsevalueringen op for?

Kaare Dybvad Bek, Indenrigs- og boligminister

12.35 Hørt og set på TM '22

Samtale med de nye udvalg om det, vi har hørt og set på TM '22. Hvilket samspil skal der være mellem det kommunale og det nationale politiske niveau for at rykke den lokale klimaindsats? Hvad tager de med sig fra TM '22 og ind i deres lokale klimaarbejde?

12.50 Odense Kommune giver stafetten videre til Sønderborg Kommune som værtskommune for TM '23

13.00 Kom godt hjem

Tag en madpakke med på hjemturen.

PROJEKTBØRS

Klimahandling er ikke det samme i Frederikshavn og på Frederiksberg. Kommunernes klimaarbejde tager afsæt i lokale muligheder for samarbejde og udvikling af lokalsamfundet – både når det handler om at tilpasse sig klimaforandringerne og at tage livtag med de store udledningsskilder af CO₂ i kommunens område. Her har vi samlet de ypperste kommunale eksempler på konkrete klimahandlinger. Her har du chancen for at plukke de bedste idéer og få inspiration til klimaarbejdet i din egen kommune.

Der er rig mulighed for at blive inspireret indenfor projektbørsens brede vifte af fokusområder:

- **Landbrug og arealanvendelse**
- **Transport og mobilitet**
- **Energi og opvarmning af bygninger**
- **Virksomheder og borgerdeltagelse**
- **Ledelse og styring**
- **Klimatilpasning**

1. Albertslund: Skybrudssikring i byen

I Albertslund kommune sikrer man mod oversvømmelse i bymidten gennem lokale renoveringsprojekter samtidig med at biodiversiteten sikres gennem nye våde habitater. Byen klimatilpasses i takt med byudviklingen og i synergi med andre projekter, f.eks. i forbindelse med større renoveringer af offentlige arealer og ved forsynings- og vejarbejde.

2. Middelfart: Klima i budgetlægning

Hør om, hvordan Middelfart kommune indlejrer klimahensynet i alle arbejdsområder, som kommunen beskæftiger sig med – både på skoleområdet, kultur- og fritid eller i byggeprojekter. På den måde flytter kommunen klimadagsorden ud fra det tekniske område, og breder det ud til alle dele af forvaltningen, som indarbejder klimavurderinger af alle budgetforslag.

3. Helsingør: Energitjek i private boliger

Hør om Helsingørs indsats for at få energiforbruget i boliger reduceret med 10 pct. i 2030. Måltrettet kommunikation til borgerne med skræddersyet informationer om klima- og energirenovering udløste en stor efterspørgsel på at få lavet et konkret energitjek i boligen.

4. Ballerup: Borgerinddragelse i øjenhøjde

I forhold til borgerne har vi annonceret i Ballerup Bladet, at vi kan komme hjem til dem privat, i deres bofællesskaber eller foreninger og drøfte klimaudfordringer og -handlinger. Borgerne repræsenterer 24 % af CO₂-udledningen i Ballerup Kommune, derfor har vi udviklet et særligt koncept, hvor vi vil skabe rammer for nye og gamle handlingsfællesskaber. Vi giver fællesskaberne faglig inspiration, f.eks. omkring transport og cirkulær økonomi. Vi samarbejder med bibliotekerne og samlingsstedet "Posthuset", og gør brug af deres kompetencer om vidensdeling og formidling.

5. Assens: Omlægning af landbrugsjord til vådområder

Assens Kommune har haft succes med skovrejsnings- og vådområdeprojekter, der er forankret i brede samarbejder. Deres tilgang er blevet døbt "Assensmodellen", hvor fokus på aktørinddragelse og medejerskab er i højsædet.

6. Frederiksberg: Udrulning af ladeinfrastruktur

På Frederiksberg arbejdes der på højtryk for at sikre, at det er nemt for bilejere at udskifte den fossile bil med en elbil. Ambitionen er at sikre ladegaranti for kommunens borgere, så ingen har mere end 250 meter til nærmeste ladestander.

7. Frederikshavn: Opstilling af VE-anlæg på land

For at realisere deres handlingsplan om 100 pct. VE i 2030 har Frederikshavn kommune arbejdet sammen med borgere og interessenter i områderne, hvor anlæggene skal placeres. Her har både koordinering, finansiering og god kommunikation været essentielt.

8. Gentofte: Klimaledelse

Den kommunale klimaledelse rækker både indad i ledelse af kommunen som organisation samt udad i forhold til samarbejde med og involvering af borgere, virksomheder og foreninger i klimadagsordenen. I Gentofte kommune vil fortælle om, hvordan de gennem de seneste år sat fokus på både at tage ansvar i egen organisation og inspirere andre.

9. Guldborgsund: Etablering af erhvervsklynge for bioøkonomi

I Guldborgsund har kommunen etableret et Bioøkonomisk Vækstcenter, som understøtter et lokalt fokus på de nye produktionsmuligheder og reduktionsstier, som det biobaserede samfund skal bygge på. Bioøkonomisk Vækstcenters mål er at kommunen bliver centrum for ny grøn industri, der både skaber vækst, understøtter grøn omstilling af landbruget – og sikrer et lavt klimaaftryk.

10. Fredericia: Partnerskaber og samarbejde baner vej for grøn vækst i Fredericia

I Fredericia mødes kommune og erhvervsliv i erhvervsnetværket Energi- og Klimaforum. Her holder ingen på forretningshemmighederne, for målet er det samme: Grøn vækst. Business Fredericia, kommunens erhvervsorganisation har etableret og faciliterer i dag Energi- og Klimaforum, et erhvervsnetværk, hvor flere af kommunens medarbejdere deltager. I Energi- og Klimaforum kan virksomheder i kommunen mødes og dele viden og inspirere hinanden i den grønne omstilling. Der er også hjælp til projekter – både af hinanden og eksperter inden for området. Alle mødes med en fælles forståelse af, at store forandringer skal løses i fællesskab og med en ambition om, at Fredericia Kommune skal blive Danmarks centrum for energi og klima.

11. Høje-Taastrup: Udfasning af olie- og gas til opvarmning

For at nå målet om udfasning af olie- og gas til opvarmning har Høje-Taastrup kommune gennemført flere kampagner rettet mod at få borgerne til at skifte olie- og gasfyr til fjernvarme og varmepumper. Processen omkring udfasningen har kommunen finpudset i disse kampagner, og deler derfor de bedste råd på baggrund af deres erfaring.

12. Køge: Klimavenligt forbrug

Hør om Køge kommunes arbejde med klimavenligt forbrug indenfor fødevarer, tekstiler, elektronik og byggeri. Fokus har været på reduceret udledning i kommunens egen virksomhed gennem hensyn til bæredygtighed i kommunens indkøb og udbud.

13. Lejre: Fødevarer og bæredygtig produktion

I partnerskabet med Madfællesskabet og med Lejre kommunes generelle erhvervsservice, arbejder kommunen for at stimulere en mere planterig produktion, som giver reduktioner allerede fra produktionen af fødevarer samt større mulighed for klimavenligt forbrug hos kommunens borgere.

14. Odder: Partnerskab med landbruget

I Odder kommune har de indgået et partnerskab med Landboforeningen Odder-Skanderborg, hvor de to parter sætter sig sammen og danner rammen om et forpligtende samarbejde om bæredygtig udvikling og løsning af klima- og miljørelaterede udfordringer. Et af de foreløbige konkrete resultater er, at landboforeningen har hjulpet med at udpege en række landmænd, som er med i en fokusgruppe, der kommer med input til Odder Kommunes arbejde med den nye klimaplan.

15. Odense: Klimavenlig mad i offentlige kantiner

Hør om Odenses arbejde med at skrue op for grøntsager og ned for kød og klimaaftryk. Sammen med en række aktører bl.a. Økologisk Landsforening har Odense Kommune udviklet en række klimavenlige måltider, som i dag serveres i kommunens plejecentre og i hjemmeplejen.

16. Sønderborg: ProjectZero

I Sønderborg kommune arbejder de med et mål om nettonulledning i energisektoren allerede i 2029. En stor del af realiseringen af det mål sker gennem ProjectZero, som er et bredt forankret offentligt-privat-partnerskab, som kommunen er indgået i med bl.a. Sønderborg Forsyning, hvilket øger mulighederne for klimaarbejdet i kommunen.

17. Vejle: Uddannelse af borgere

I Vejle kommune uddannes kommunens ca. 12.000 skoleelever gennem forskellige forløb hos Økolariet. Her formidles emner indenfor bæredygtighed og klima, og de unge borgere i kommunen klædes på til at tænke bæredygtigt og dermed bidrage til at bringe kommunen tættere på deres klimamål.

• Landbrug og arealanvendelse

• Transport og mobilitet

• Energi og opvarmning af bygninger

• Virksomheder og borgerdeltagelse

• Ledelse og styring

• Klimatilpasning

18. Lemvig: Klimatilpasning

Lemvig kommunes placering med både Vesterhavet og Limfjorden som naboer gør, at kommunen har en række klimatilpasningsprojekter. Ét af dem er "Åbningen mod Vest", hvor fokus er på inddæmning af Thyborøn Kanal for at sikre et værn mod stormfloder i den vestlige Limfjord.

19. Randers: Klimapartnerskab

Hør om Randers Kommunes planer om klimapartnerskab med landbruget, hvor kommunen tager facilitatorollen for at samle de lokale landbrugsaktører om CO2-reduktioner i landbruget.

20. København: Energispring

Energispring samarbejder om at reducere energiforbrug i bygninger. Partnerne i Energispring arbejder med energioptimering af bygninger i tre trin: Deling af data, optimering af drift og energirenovering. Projektet ledes af kommunen i samarbejde med HOFOR og har i dag 43 partnere, som tæller bl.a. bygningsejere, administratorer og interesseorganisationer.

21. Roskilde: Mobilitetsindsatser – herunder cyklisme

I Roskilde kommune er den grønne transport i højsædet, når kommunen arbejder for en supercykelsti, udarbejder kampagner for øget cyklisme samt gør elcykler lettere tilgængelige. Hør om, hvordan projekter som disse er med til at sænke kommunens udledning ifm. transport.

22. Bornholm: Grøn erhvervsfremme

På Bornholm er erhvervsfremmeprojekter en stor del af den grønne omstilling. Kommunen samarbejder med erhvervsorganisationer og grønne organisationer om at støtte øens små og mellemstore virksomheder i en grøn og cirkulær forretningsudvikling.

23. Skanderborg: Bæredygtigt byggeri

I Skanderborg kommune står Skanderborg Fælled klar. Rådhuset med de mange funktioner fik, som den første offentlige bygning i Skandinavien, platin. På det tidspunkt den højeste certificering inden for DGNB-standarderne. Derudover arbejder kommunen med flere tværgående indsatser indenfor bæredygtigt byggeri, bygningsdrift og -optimering i hele kommunens ejendomsportefølje.

UDFLUGTER

Odense Kommune har gjort sig umage for at finde hele 23 af de bedste og mest aktuelle projekter, for at vise os hvordan deres klimaprojekter er blevet til konkrete klimahandlinger. Her kommer du helt tæt på projekterne og de folk der har skabt de flotte resultater. Tag med på udflugterne til fods, på cykel eller i bus og bliv inspireret.

1. Odense Letbane, byfortætning og mobilitet i Odense centrum

Tag på en byvandring gennem Odense centrum og hør om, hvordan letbanen binder byen sammen og hjælper til at løse de udfordringer, der er kommet med et stigende antal indbyggere og ønsket om et funktionelt byrum. Hør om de om de særlige udfordringer, der knytter sig til så stort og komplekst et projekt – og hvordan man har løst dem.

Gåtur / Maks. 50 deltagere

2. Supercykelstier i Odense (I) – cykeltur til Campus

Oplev Odense fra cykelstien imens vi cykler ud til Campus Odense, hvor en helt ny bydel vokser frem omkring Syddansk Universitet og det nye supersygehus. Hør om Odense Kommunes visioner for at fremme vilkårene for byens cyklister, herunder planer for etablering af flere supercykelstier. På turen vil vi se Odenses første cykelgade, en ny tunnel og opleve supercykelstien langs letbanen til Odense Campus.

Cykeltur / Maks. 25 deltagere

3. Supercykelstier i Odense (II) – cykeltur ad Langesøstien

Oplev Odense fra cykelstien imens vi cykler omkring Odense Havn og ser de nye byudviklingsområder. Hør om Odense Kommunes visioner for at fremme vilkårene for byens cyklister, herunder planer for etablering af flere supercykelstier. På turen vil vi bruge både supercykelstier, grønne cykelruter og stitunneller, samt se Fyns fineste cykelbro.

Cykeltur / Maks. 25 deltagere

4. Ladeinfrastruktur

Kom med på en gåtur i Odense og hør om Odense Byråds mål om 40% elbiler i Odense i 2030. Undervejs på gåturen vil Odense Kommune fortælle om deres vision for at gøre ladefaciliteter til elbiler mere tilgængelige i bymidten, og hvilke udfordringer dette medfører.

Gåtur / Maks. 25×2 deltagere

5. CO2-reduktion og CO2 fangst – Fjernvarme Fyn

Næsten halvdelen af CO2-udledningen i Odense kom i 2019 fra energiområdet. Tag med på tur til Fjernvarme Fyn og hør om Odense Kommunes vej til klimaneutralitet på energiområdet. Fjernvarme Fyn vil give en kort rundvisning og vil fortælle om deres arbejde med at reducere deres udledning af CO2 blandt andet ved udfasning af kul og CO2 fangst.

Bustur / Maks. 50 deltagere

6. Facebook overskudsvarmeanlæg – Fjernvarme Fyn

Oplev den nye Tietgenbyen Varmecentral sammen med Fjernvarme Fyn, det vil fortælle om samarbejdet mellem Fjernvarme Fyn, Odense Kommune og Facebook. Hør om hvordan overskudsvarme fra Facebooks datacenter i Tietgenbyen varmer tusindvis af huse op i Odense.

Bustur / Maks. 50 deltagere

7. Ejby Mølle (Tur A) – Vandcenter Syd.

Bæredygtighed og energineutralitet

Besøg renseanlægget Ejby Mølle (VandCenter Syd), der er en af de bedste i verden til at få bioenergi ud af spildevand. Hør om spildevandets rejse fra kloakken og omdannelsen til biogas, der herefter bruges til at producere grøn strøm og varme til glæde og gavn for lokalområdet.

Bustur / Maks. 25 deltagere

8. Ejby Mølle (Tur B) – Vandcenter Syd.

Bæredygtighed og energineutralitet

Besøg renseanlægget Ejby Mølle (VandCenter Syd), der er en af de bedste i verden til at få bioenergi ud af spildevand. Hør om deres stræben efter at optimere energiproduktionen fra spildevandet og hvordan de holder innovationen i højsæde, mens de finder brugsværdi for alle restprodukter i produktionskæden.

Bustur / Maks. 25 deltagere

9. Ejby Mølle (Tur C) – Vandcenter Syd.

Bæredygtighed og energineutralitet

Besøg renseanlægget Ejby Mølle (VandCenter Syd), der er en af de bedste i verden til at få bioenergi ud af spildevand. Hør om deres overvejelser omkring bæredygtighed og brug af LCA-værktøjer, imens de gør status over deres progressive strategi og hvor langt de er nået.

Bustur / Maks. 25 deltagere

10. Stige Ø: Omdannelse af tidligere losseplads til rekreativt område og stormflodssikring

Nyd udsigten over Odense Fjord imens du hører om omdannelsen af Stige Ø, en fungerende losseplads op frem til år 1994 og nu et populært rekreativt område. Stige Ø er også et vigtigt omdrejningspunkt for stormflodssikring og klimatilpasning i Odense og kommunen vil fortælle om arbejdet driften af området samt hvilke udfordringer fremtiden bringer.

Bustur / Maks. 25-30 deltagere

11. Regnvandshåndtering ved nyt OUH og SDU

Kom med til Odense Universitetshospital og Syddansk Universitet og hør om hvordan området i fremtiden skal kunne håndtere store mængder af regn. Odense Kommune vil fortælle om hvilke projekter der er på tegnebrættet i forhold til fremtidige løsninger.

Bustur / Maks. 25 deltagere

12. Gadeforeningen "fru Gurli": Aktive beboere skaber blågrøn trend

Besøg Fruens Bøge Allé i Dalum, hvor beboerne har taget klimatilpasningen i egen hånd. I samarbejde med Odense Kommune og VandCenter Syd er der blevet etableret grønne vejbede – små oaser, der forskønner området og samtidig sikrer imod vand i kældrene.

Cykel- eller bustur / Maks. 25 deltagere

13. Klimaklar Skibhus

Hør om projektet "Klimaklar Skibhus", der skal sikre Odense centrum imod spildevand, der står op i kældrene efter store nedbørsmængder, som kloakkerne ikke er gearede til at håndtere. "Klimaklar Skibhus" er et samarbejde mellem beboere, VandCenter Syd og kommunen og er ikke kun en sikring imod nedbør, det skaber også grønnere og mere trafik sikre veje.

Gåtur / Maks. 25-30 deltagere

14. Klimatilpasning og ny kystnatur ved Seden Strandby Øst

Besøg Seden Strandby Øst, der med et omfattende naturprojekt har formået at forbedre beskyttelsen af området mod oversvømmelser fra fjorden og samtidig skabt et nyt og unikt naturområde til gavn for både fugle, padder, biodiversiteten og mennesker. Projektet er finansieret af Odense Kommune, Miljøstyrelsen og er en del af det internationale forskningsprojekt Reconnect (www.reconnect.eu), der er finansieret af EU via Horizon 2020-programmet.

Bustur / Maks. 25-30 deltagere

15. Bolbro – Fremtidens hverdagsregn

Tag på tur i Odense bydelen Bolbro og oplev forskellige bud på klimatilpasninger i forbindelse med håndteringen af den stigende regnmængde. Bolbro har fået et grønt løft med indtænkt klimatilpasning, håndtering af vejvand og øget trafik sikkerhed på Middel-fartsvej og en parkeringsplads, hvor en række regnbede vil sørge for nedsvivning af regnvand og samtidig forskønne pladsen med grønne stauder.

Bustur / Maks. 25 deltagere

16. Udviklingen af Odense Havn og Nørrebro

Få en rundvisning i Odense Havn, der er gået fra at være en travl industrihavn til at være forvandlet til en ny og spændende bydel med spirende kulturliv og et populært havnebad. Hør om omdannelsen og de aktuelle udviklingsplaner for området, hvor der både uddannelsesinstitutioner og et street food marked allerede har etableret sig.

Gåtur / Maks. 25 deltagere

17. Udviklingsplan for Vollsmose

Tag med på besøg i Vollsmose, en bydel der gennem nedrivninger, opførelse af infrastruktur og erhvervsbyggeri skal forvandles til en attraktiv bydel for både nuværende og fremtidige beboere. Få indblik i de gennemgribende fysiske forandringer og hør om udviklingsplanen, der medfører nedrivning af ca. 1.000 almene boliger, renovering af de øvrige almene boliger og opførelse af 1.600 nye private boliger.

Bustur / Maks. 25 deltagere

18. Thomas B. Thriges Gade – Fra Gade til By

Oplev den helt nye, bilfri bydel midt i Odense, der i 2014 gik fra at være den 4-sporede vej Thomas B. Thriges Gade til at blive et område med nye boliger og grønne torve over jorden og et parkeringshus under jordens overflade.

Gåtur / Maks. 25 deltagere

19. Campus Odense

Tag med til Campus Odense, en helt ny grøn bydel i hastig udvikling med et nyt centrum for uddannelse, erhverv og udviklingen af nye ideer og viden. Bydelen er koblet sammen med resten af Odense med en letbane, samt en tæt forbindelse til motorvej, nye boliger og erhverv. Nyt OUH og SUND på SDU skaber fundamentet for et unikt erhvervsområde, hvor særligt virksomheder inden for robotter og sundhedsteknologi er i stærk vækst.

Bustur / Maks. 25 deltagere

20. Bæredygtig boligudvikling – Bellinge Fælled

Oplev Bellinge Fælled, et område hvor den politiske vision for bæredygtig boligudvikling møder virkeligheden.

Bustur / Maks. 25 (evt. 50) deltagere

21. Nyt H.C. Andersens Hus

Besøg det nye H. C. Andersens hus og hør om overvejelse angående bæredygtige materialer i bygningen og på arealerne omkring huset.

Gåtur / Maks. 25 deltagere

22. Affaldssug: planlægning, renovation, affald, kampen om pladsen

Hør om det nyetablerede affaldssug, der skal sikre at det attraktive og fremkommelige bymiljø, der hersker i Odense, også eksisterer i fremtiden. Det underjordiske affaldssug håndterer husholdningsaffald fra flere af Odenses bydele. Turen vil starte i området omkring ODEON, hvor Odense Renovation vil fremvise affaldsindkast og tekniske installationer. Bagefter går turen til sugecentralen, hvor affaldet indsamles.

Gåtur / Maks. 25 deltagere

24. Vandhåndtering og biodiversitet Glisholm sø

Besøg Glisholm Sø og hør om hvordan søen både fungerer som regnvandsbassin, understøtter biodiversiteten i området og tilgodeser de lokale rekreative interesser. Glisholm Sø er et godt eksempel på, hvordan vi arbejder på at klæde byen på til fremtidens klima, der byder på mere og kraftigere regn. Søen fungerer som regnvandsbassin, der opsamler regnvand fra nærområdet for at forebygge oversvømmelser – og samtidig fungerer søen og dens omgivelser som et rekreativt naturområde. Regnvandssøen Glisholm Sø, som er etableret i et samarbejde mellem Odense Kommune og Vandcenter Syd, blev i 2018 valgt som én af de 100 bedste klimaløsninger i Danmark. (Realdania.dk/klima100)

Bustur / Maks. 25 deltagere

PARALLELLE TEMAMØDER

Temamøderne finder sted torsdag den 21. april fra kl. 9.35-11.35.

Temamøderne er din mulighed for at dykke dybere ned i de brede faglige områder, som klima- og miljøområdet spænder over. Vi har valgt de skarpeste vinkler på mest aktuelle dagsordener, som vi drøfter i dybden. Her har du muligheden for at blive fagligt "klædt på" på kun 45 minutter og ikke mindst møde andre med samme interesse, som du kan trække på fremover.

1. Nye rammer for vind og sol – fra stopklods til muligheder

Vedvarende energi er centralt i arbejdet med den grønne omstilling, men mange vindmøllerprojekter udfordres af både borgermodstand og lovmæssige rammer. Der opstilles mange nye solcelleanlæg, som også giver anledning til diskussion og giver kommunerne nye strategiske overvejelser. Hvad er de største udfordringer, og hvordan kan de løses?

2. Natur og biodiversitet, hvordan samtænker vi naturprojekter med grønne formål?

Naturen og biodiversitet er for alvor kommet på dagsordenen i kommunerne. Flere og flere arbejder aktivt med grønne initiativer, der kan skabe et mere rigt dyre- og planteliv, flere rekreative områder for borgerne samt nye vækst- og udviklingsmuligheder i lokalområdet. Men mange kommuner mangler ressourcer til at realisere større projekter. Selvom der mangler midler og ordninger, som direkte er målrettet til natur- og biodiversitetsprojekter, så har der dog aldrig været så mange midler til grønne projekter i det åbne land. Samtænkning af naturprojekterne med andre grønne formål og etablering af nye partnerskaber kan være en del af løsninger.

3. Fra klimaplan til fornuftig affaldshåndtering. Vi skal genanvende mere og forbrænde mindre, hvordan bidrager kommunerne til løsningen?

Vi generer alt for meget affald gennem vores forbrug og produktion. Klimaplanen er klar: Sorter og genanvend noget mere og forbrænd mindre. Hvordan kan kommunerne bidrage til løsningen? Og når kommunernes rolle reduceres, er der så et skisma mellem de opgaver, kommunerne fremover skal løse og de praktiske og økonomiske muligheder indenfor de rammer, vi nu ser konturerne af?

4. Fra Købstad til Mødestad

Byerne er udfordret fra alle kanter, både i forhold til klimaudfordringerne, men også hvordan byen bruges. Byens rum og bylivet er under pres indefra, da flere af hverdagens behov løses andre steder, fx ved onlinehandel. Hvordan bevares bymidternes aktualitet, funktion og relevans? Hvordan skal de bruges og indrettes i fremtiden? Hvordan bliver byrum til fællesrum? På dette temamøde, vil Jan Gehl tage os med på en tidsrejse i byens fællesrum gennem de sidste 100 år. Fra gå-by (1905), til bil-by (1960), til gå-by (nu) og til ?

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Tid og sted

Teknik & Miljø-konference '22 afholdes den 20. – 21. april 2022 i ODEON, Odense.

Tilmelding

Link til tilmelding findes på KL's hjemmeside tilmeld.kl.dk/tm2022.

Tilmeldingsfristen er den 8. april 2022. Vær dog opmærksom på, at der er begrænset antal pladser på alle udflugter og temamøder, og at de tildeles efter først-til-mølle-princippet.

Ved tilmelding vælges 1 udflugt og 2 temamøder, udvalgsformænd kan dog vælge politisk forsamlingshus samt et temamøde. Alle kan også vælge, om man ønsker at få frokost-to-go med sig hjem, når konferencen slutter. Ved tilmelding er det desuden muligt at bestille hotel.

Alle spørgsmål vedrørende tilmelding (valg af udflugt og temamøder) bedes rettet til tm22@kl.dk.

Alle spørgsmål, ønsker til ændringer eller annullering af hoteller skal ske direkte på KLTM2022@kongreskompagniet.dk eller på telefon 8629 6960.

Pris

Kommunale deltagere betaler medlemspris på 1.900 kr.

Ikke-kommunale deltagere betaler alm. pris på 3.995 kr.

Alle priser er eksklusive moms.

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S
Tlf. 3370 3370
kl@kl.dk
www.kl.dk
 @kommunerne

Produktion: Kommuneforlaget A/S

Design: e-Types

Foto: Forside: Byens bro, Odense Kommune

Side 2: Sortebrødre Torv, Odense Kommune

Side 4: Havnebad, Thomas Mørkeberg

Side 6: Fra Gade Til By, Ann-Britt Nørgaard

Side 7: Rosengade legeplads, Ann-Britt Nørgaard

Side 8: Letbanearbejde, Thomas Mørkeberg

Side 9: Odense Kommune

Side 10: Odense Kommune

Side 11: Odense Kommune

Side 12: Odense Kommune

Side 13: Eksercermarken, Odense Kommune

Side 14: Teknik & Miljø '19, KL